

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4
กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร
Factors influencing the decision on job selection of fourth - year
students from Maejo University at Chumphon.

ณรงค์ โยธิน

Narong Yotin

นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

Occupational and Education Guidance Officer, Mae Jo University Chumphon Campus

Corresponding Author Email: New_tds72@hotmail.com

Received: 26 October 2020

Revised: 6 December 2020

Accepted: 7 January 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีเครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม และมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 210 คน ที่มาจากการจำแนกข้อมูลตามสาขาวิชาเกรดเฉลี่ยสะสมและข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองกับการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี แล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว (one-way analysis of variance) และการทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณเพื่อเปรียบเทียบ ความแตกต่างโดยวิธี LSD และหาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติทดสอบไค-สแควร์ (Pearson chi-square) หาระดับความสัมพันธ์จากค่า Cramer's V ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (3.90) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านความมั่นคงในการทำงาน (4.02) 2) ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน (3.97) 3) ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ (3.94) และ 4) ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ (3.85) 5) ด้านลักษณะงาน (3.69) ตามลำดับ อีกทั้งการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัย พบว่า โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ยกเว้นด้านลักษณะงาน และด้านความก้าวหน้าในอาชีพ

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ, การเลือกประกอบอาชีพ, มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

Abstract

The purposes of this study were study are to examine the opinion and to compare factors that affect to the job decision of fourth - year students from Maejo University at Chumphon. It is a Quantitative Research a research tool, questionnaires, and a sample of 210 students were classified by subject, cumulative GPA and parental background information and career choice of students upon graduation. At the bachelor level The data was then collected for quantitative analysis using a ready-made program such as frequency, percentage, mean, standard deviation. And a mean difference test of more than two samples by one-way analysis of variance and a multiple-factor comparison test for comparison. Difference by LSD method and correlation using

Pearson chi-square test statistic to find correlation degree from Cramer's V. The research results were found that Factors affecting the decision of choosing a career There was a high mean of opinions (3.90), and when considered individually, they were able to sort from the mean descending, namely 1) on occupational security (4.02) 2) relationship with colleagues (3.97) 3) compensation and benefits (3.94) and 4) career advancement (3.85) 5) job characteristics (3.69) respectively. Each other was not statistically significant .05 except in terms of work characteristics. And career advancement

Keywords: Factor influencing decision, Job selection, Maejo University at Chumphon.

บทนำ

การประกอบอาชีพส่วนมากมักเปิดโอกาสให้บุคคลแต่ละคนได้ทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ ซึ่งจะทำให้บุคคลนั้นเกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นที่ต้องการของสังคม ในขณะที่เดียวกันยังเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่โดยไม่ต้องพึ่งคนอื่นนั้นย่อมทำให้บุคคลนั้นเกิดความภาคภูมิใจในตนเองว่าไม่ได้เป็นบุคคลที่ไร้คุณค่า ส่วนในด้านสังคมอาชีพของสมาชิกของสังคมหนึ่ง ๆ จะมีผลต่อสภาพทางสังคมเศรษฐกิจของสังคมนั้น ๆ ทั้งที่ เนื่องจากมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ในขณะที่นักวิชาการทางด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในประเทศไทย คือ จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์ อธิบายแนวโน้มการบริหารทรัพยากรมนุษย์ โดยเห็นว่าปัจจัยต่าง ๆ ที่จะมีส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในอนาคตประกอบด้วย (จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์, 2553, น.155-157) ซึ่งลักษณะของประชากรมีผลกระทบต่อการวางแผนบริหารทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาที่จะก้าวไปสู่ประเทศอุตสาหกรรมซึ่งต้องการทรัพยากรบุคคลที่มีคุณสมบัติต่างไปจากประเทศเกษตรกรรม อีกทั้งการแข่งขันเพื่อให้ได้งานทำจะรุนแรงมากขึ้นในอนาคต ถึงแม้จะมีโอกาสทำงานมากขึ้น แต่เสียงเรียกร้องโอกาสเสมอภาคในการทำงานก็จะมีมากยิ่งขึ้น

ปัจจุบัน แนวโน้มสำคัญประการหนึ่งของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในอนาคตก็ คือ องค์การต่าง ๆ จะให้ความสำคัญแก่ทรัพยากรมนุษย์ และแนวความคิดเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development: HRD) จะมีการนำมาใช้อย่างแพร่หลาย วิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและจะเกิดขึ้นในอนาคตจะมีผลกระทบต่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากการปฏิบัติงานต่าง ๆ จะต้องอาศัยประโยชน์จากความรู้ก้าวหน้าของเทคโนโลยีต่าง ๆ ผู้ปฏิบัติงานมีความจำเป็นต้องรวมตัวกันเพื่อปกป้องผลประโยชน์และต่อสู้เพื่อการได้งานทำทุกรูปแบบ จะทำให้แนวคิดเรื่องสหภาพแรงงานสมาคมผู้ปฏิบัติงาน หรือสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ มีบทบาทเด่นชัดขึ้น

สอดคล้องกับนิสดาร์ก เวชยานนท์ (2552, น.155-157) วิเคราะห์ว่า แนวคิดการบริหารงานบุคคลแบบเก่า กล่าวได้ว่าเป็นมรดกขององค์การในยุคเก่า (Classic Organization Theory) ซึ่งมีแนวคิดของ Frederic W. Taylor หรือที่เรียกว่า Taylorism มีบทบาทอย่างสำคัญ ซึ่งองค์การแบบเก่าเป็นองค์การที่มีโครงสร้างสูงเป็นแนวดิ่ง มีสายการบังคับบัญชา มีการแบ่งงานกันทำตามความชำนาญเฉพาะ และใช้กฎระเบียบเพื่อให้เกิดแบบแผนการปฏิบัติแบบเดียวกัน ในรูปแบบการบริหารแบบเก่านั้น การบริหารคนจะเน้นที่กระบวนการและกิจกรรม ตั้งแต่การสรรหา คัดเลือก การบรรจุ การฝึกอบรม การวิเคราะห์งาน จนถึงการผลิตผลการปฏิบัติงาน ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ไม่ได้นำมาเชื่อมโยงเข้ากับแผนและวิสัยทัศน์ขององค์การ และฐานคติขององค์การในสมัยก่อนจะมองคนเป็นค่าใช้จ่าย (Cost) ที่ต้องมีการควบคุม เพราะถ้าไม่ควบคุมแล้ว อาจทำให้เกิดความสูญเสีย ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่ควบคุมจะเป็นผู้บริหารและหัวหน้างาน ในสภาพการณ์ดังกล่าวนี้เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่

ดังนั้น ผู้วิจัยจะศึกษาองค์ประกอบในส่วนของปัจจัยแรงจูงใจซึ่งถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคลเป็นอย่างมาก โดยผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และกำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ซึ่งถือว่าเป็นวัยที่มีการเลือกอาชีพด้วยความเป็นจริงต่างจากวัยอื่นที่ผ่านมาที่เป็นการลองเลือกเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการศึกษานักศึกษารุ่นใหม่ที่ต้องการเลือกอาชีพแบบใด และมีปัจจัยใดบ้างที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกประกอบอาชีพ ทั้งองค์กรภาคเอกชน และภาครัฐบาลสามารถนำผลวิจัยไปกำหนดปัจจัยจูงใจให้แก่พนักงานที่เป็นนักศึกษาจบใหม่ และยังเป็นการช่วยให้คำแนะนำแนวอาชีพแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี ในการเลือกงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ภาควิชาศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ จำนวน 210 คน ที่มาจากการจำแนกข้อมูลตามสาขาวิชาเกรดเฉลี่ยสะสมและข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองกับการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามหรือเครื่องมือการวิจัยจากกลุ่มเป้าหมายจำนวน 210 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) และถ้าพบว่ามีค่าแตกต่างกันจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD โดยกำหนดนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สุดท้ายคือวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาที่นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบันและเกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา กับการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Pearson chi-square) ทหาระดับความสัมพันธ์โดยค่า Cramer's V

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว (one-way analysis of variance) และการทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณเพื่อเปรียบเทียบ ความแตกต่างโดยวิธี LSD และหาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Pearson chi-square) ทหาระดับความสัมพันธ์จากค่า Cramer's V

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ภาควิชาศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ - ชุมพร ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ภาควิชาศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - ชุมพร ทั้งหมด 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (3.90)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา ทั้งหมด 5 ด้าน

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ อาชีพของนักศึกษา	N = 210		ระดับ	ลำดับที่
	$\bar{X}$	SD	ความสำคัญ	
ปัจจัยด้านลักษณะงาน	3.69	0.61	มาก	5
ปัจจัยด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	3.85	0.70	มาก	4
ปัจจัยด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ	3.94	0.64	มาก	3
ปัจจัยด้านความมั่นคงในการทำงาน	4.02	0.68	มาก	2
ปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	3.97	0.72	มาก	1
รวม	3.90	0.55	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านความมั่นคงในการทำงาน (4.02) 2) ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน (3.97) 3) ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ (3.94) และ 4) ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ (3.85) 5) ด้านลักษณะงาน (3.69) ตามลำดับ

อีกทั้ง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาจำแนกตามสาขาวิชา พบว่าโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติยกเว้นด้านลักษณะงาน และด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งสามารถอธิบาย ได้แก่ 1) นักศึกษาสาขาวิชาการประมง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพด้านลักษณะงานมากกว่านักศึกษาสาขาอื่น 2) นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพด้านความก้าวหน้าในอาชีพมากกว่านักศึกษาสาขาอื่น ซึ่งการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่กำลังศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม อาชีพของผู้ปกครอง ตามสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาซึ่งสามารถเขียนสมมติฐานได้ ดังนี้

H_0 : ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาไม่แตกต่างกัน

H_a : ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาแตกต่างกัน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาตามสาขาวิชา

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา	สาขาวิชา พัฒนาการ ท่องเที่ยว n= 35 $\bar{X}$ SD	สาขาวิชา เทคโนโลยีการ ผลิตพืช n= 30 $\bar{X}$ SD	สาขาวิชาการ จัดการ n= 25 $\bar{X}$ SD	สาขาวิชา รัฐศาสตร์ n= 65 $\bar{X}$ SD	สาขาวิชาการ ประมง n= 55 $\bar{X}$ SD
1. ด้านลักษณะงาน	4.09 0.51	3.61 0.64	3.73 0.81	3.59 0.60	3.72 0.47
2. ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	4.26 0.71	3.60 0.59	3.98 0.55	3.80 0.75	3.94 0.68
3. ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ	4.24 0.65	3.81 0.57	3.91 0.93	3.99 0.67	4.25 0.58

4. ด้านความมั่นคงในการทำงาน	4.33	0.69	3.88	0.81	3.89	0.87	3.96	0.71	4.06	0.59
5. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	4.21	0.55	3.74	0.49	3.88	0.68	3.85	0.56	4.02	0.44
รวม	4.21	0.55	3.73	0.49	3.88	0.68	3.84	0.56	4.00	0.44

* $p < .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน

สมมติฐานที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา จำแนกตามอาชีพที่นักศึกษาเลือก ซึ่งสามารถเขียนสมมติฐานได้ดังนี้

H_0 : ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา จำแนกตามอาชีพที่นักศึกษาเลือก ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา จำแนกตามอาชีพที่นักศึกษาเลือก แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา จำแนกตามอาชีพ

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา	พนักงานเอกชน n = 44		รัฐวิสาหกิจ/รับราชการ n = 31		วิชาชีพ n = 62		ธุรกิจส่วนตัว n = 73	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ด้านลักษณะงาน	3.79	0.57	3.64	0.56	3.86	0.58	3.51	0.62
2. ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	4.01	0.64	3.82	0.76	4.02	0.62	3.63	0.73
3. ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ	4.01	0.57	3.81	0.61	4.09	0.62	3.80	0.67
4. ด้านความมั่นคงในการทำงาน	4.11	0.58	4.00	0.78	4.12	0.59	3.90	0.74
5. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	4.01	0.59	3.88	0.80	4.16	0.65	3.81	0.79
รวม	3.99	0.48	3.83	0.60	4.05	0.49	3.73	0.57

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา จำแนกตามอาชีพที่นักศึกษาเลือก โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ - ชุมพร ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (3.90) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านความมั่นคงในการทำงาน (4.02) 2) ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน (3.97) 3) ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ (3.94) และ 4) ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ (3.85) 5) ด้านลักษณะงาน (3.69) ตามลำดับ อีกทั้งการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัย พบว่า โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ยกเว้นด้านลักษณะงาน และด้านความก้าวหน้าในอาชีพ

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ - ชุมพร ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา พบว่า การตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาเมื่อจบการศึกษาระดับปริญญาตรีเกิดจากด้านความมั่นคงในการทำงานเป็นอันดับแรกจากทุกปัจจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของอรุณพล อุษายพันธ์ (2544, บทคัดย่อ) พบว่า ความมั่นคงในอาชีพการงานเป็นปัจจัยแรกที่นักศึกษานำมาพิจารณาจากปัจจัยแรงจูงใจในการเลือกประกอบอาชีพแยกตามปัจจัยต่าง ๆ ทำให้ทราบว่าทัศนคติของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยแรงจูงใจ แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากปัจจัยสภาพแวดล้อมของนักศึกษาต่างกัน บางปัจจัยสามารถตอบสนองความต้องการในระดับหนึ่งได้เท่านั้น แต่ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการในทุก ๆ ด้านอย่างเพียงพอ ซึ่งเรื่องนี้มาสโลว์ (Maslow) (1960) ได้กล่าววามมนุษย์ทุกคนนั้นมีความต้องการอยู่ตลอดเวลาอย่าง ไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งความต้องการใด ๆ ก็ตามจะไม่เป็นต้นเหตุของพฤติกรรม จนกว่าการขาดหายไปในเรื่องนั้น ๆ มีมากขึ้นหรือไม่สามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้ ส่วนความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นตัวจูงใจอีกต่อไป ดังนั้นความจูงใจจะมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับการตอบสนองของปัจจัยแรงจูงใจในแต่ละด้านว่าจะสามารถตอบสนองตามความต้องการของมนุษย์ มากน้อยแค่ไหน ซึ่งถ้าหากมนุษย์ยังมีความต้องการ ไม่เป็นที่สิ้นสุด การสร้างปัจจัยแรงจูงใจเพื่อตอบสนองความต้องการต่อการเลือกอาชีพก็ยังคงเป็นสิ่งที่ต้องทำการศึกษาต่อไป ซึ่งในการวิจัย สามารถอธิบายความต้องการที่แตกต่างกันของนักศึกษาได้ ดังนี้

นักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาประมงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพด้านลักษณะงานและด้านความก้าวหน้าในอาชีพมากกว่านักศึกษาศาสาวิชาพัฒนาการท่องเที่ยวสาขาวิชารัฐศาสตร์และสาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 และ 3.01 - 3.50 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในด้านลักษณะงานมากกว่านักศึกษามีเกรดเฉลี่ย ต่ำกว่า 2.50

นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00, 3.01 - 3.50 และมากกว่า 3.51 มีความ คิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในด้านความก้าวหน้าในอาชีพงานและในด้านรวม มากกว่านักศึกษามีเกรดเฉลี่ย ต่ำกว่า 2.50

นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพพนักงานเอกชน และเกษตรกร มีความคิดเห็น เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในด้านลักษณะงานมากกว่า นักศึกษามี ผู้ปกครองประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ และนักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพพนักงาน เอกชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในด้านลักษณะงานมากกว่า นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว

นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพพนักงานเอกชน และเกษตรกร มีความคิดเห็น เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในด้านความก้าวหน้าในอาชีพมากกว่านักศึกษามีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ นักศึกษาที่มีผู้ปกครอง ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบ อาชีพในด้านความก้าวหน้าในอาชีพมากกว่านักศึกษามีผู้ปกครองประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว

นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพพนักงานเอกชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในด้านความมั่นคงในการทำงานมากกว่านักศึกษามี ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ และนักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว อาชีพพนักงานเอกชน เกษตรกร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในด้านความมั่นคงในการทำงานมากกว่านักศึกษามีผู้ปกครองประกอบอาชีพรัฐวิสาหกิจ

นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพพนักงานเอกชน และเกษตรกร มีความคิดเห็น เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในด้านรวมมากกว่านักศึกษามีผู้ปกครอง ประกอบอาชีพรับราชการ และนักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบ

อาชีพธุรกิจส่วนตัว อาชีพพนักงาน เอกชน เกษตรกร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในด้าน รวมมากกว่านักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรัฐวิสาหกิจ

นักศึกษาต้องการประกอบอาชีพพนักงานเอกชน และวิชาชีพตามสายที่เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในด้านความลักษณะ และด้านความก้าวหน้าในอาชีพมากกว่านักศึกษาที่ต้องการประกอบอาชีพพนักงานธุรกิจส่วนตัว

นักศึกษาต้องการประกอบอาชีพวิชาชีพตามสายที่เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการมากกว่า นักศึกษาที่ต้องการประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจหรือรับราชการ และอาชีพธุรกิจส่วนตัว

นักศึกษาต้องการประกอบอาชีพวิชาชีพตามสายที่เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานมากกว่า นักศึกษาที่ต้องการประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว

นักศึกษาต้องการประกอบอาชีพพนักงานเอกชน และวิชาชีพตามสายที่เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในด้านรวมมากกว่า นักศึกษาที่ต้องการประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา กรณีศึกษา นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร มีข้อค้นพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านความมั่นคงในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านลักษณะงาน ตามลำดับ ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัยที่สำคัญ คือ การสร้างแรงจูงใจในการทำงานของกลุ่มคนรุ่นใหม่ (Generation Z หรือ Gen Z เกิดหลังปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา) สถานประกอบการจะต้องให้ความสำคัญกับด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน การสร้างบรรยากาศในการทำงาน การปรับสภาพแวดล้อมที่ทำงาน ไม่น้อยกว่าด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการต่าง ๆ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการทำวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ -ชุมพร อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาและความต้องการอย่างทันทั่วถึง

เอกสารอ้างอิง

- จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์. (2553). *รวมบทความการบริหารทรัพยากรมนุษย์*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิสสารก์ เวชยานนท์. (2552). *มิติใหม่ในการบริหารทุนมนุษย์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อรรถพล อุสายุพันธ์. (2544). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง*. คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- Maslow, Abraham. H. (1960). *Human relation in management*. Cincinnati: South-Western.
- Yamane Taro. (1973). *Statistic: An introductory and lysis*. (2nd/ed). New York: Harpar and row.